

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe droga

Klasa: 022-03/14-03/01

Urbroj: 50436-02/01-14-16

Zagreb, 24. lipnja 2014.

Zapisnik s (6.) tematske sjednice Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga s predsjednicima županijskih povjerenstava za suzbijanje zlouporabe droga

Na 5. sjednici Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga VRH održanoj 28. siječnja 2014. donesen je zaključak da se slijedeća sjednica Povjerenstva organizira kao tematska sjednica sa predsjednicima županijskih povjerenstava za suzbijanje zlouporabe droga, a na kojoj bi se raspravili modeli suradnje sa županijama, problemi u provedbi županijskih akcijskih planova suzbijanja zlouporabe droga te prijedlozi za unaprjeđenje koordinacije i suradnje županijskih povjerenstava s Povjerenstvom za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske i Uredom za suzbijanje zlouporabe droga.

6. tematska sjednica Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga održana je s predsjednicima županijskih povjerenstava za suzbijanje zlouporabe droga dana 23. lipnja 2014. u Vladi Republike Hrvatske, Trg Sv. Marka 2.

Na istoj su prisustvovali;

- Milanka Opačić, potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske, predsjednica Povjerenstva
- Željko Petković, ravnatelj Ureda za suzbijanje zlouporabe droga, tajnik Povjerenstva
- Tatjana Dalić, pomoćnica ministra, Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, članica
- Iva Prpić, pomoćnica ministrice, Ministarstvo socijale politike i mladih, članica
- Zvonimir Vnućec, zamjenik glavnog ravnatelja policije, Ministarstvo unutarnjih poslova, član
- Dinko Kovačić, Ministarstvo pravosuđa, u zamjeni članice Sanje Nola, pomoćnice ministra
- Katarina Adžić, Ministarstvo obrane, u zamjeni članice Sunčane Vukelić, pomoćnice ministra
- Anamarija Pavić, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, u zamjeni članice Ankice Nježić, pomoćnice ministra
- Ivana Javor, Ministarstvo financija, u zamjeni člana Davorina Kajfeša, glavnog tajnika
- Damir Župan, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, u zamjeni članice Vesne Batistić Kos, pomoćnice ministrice

- Sani Ljubunčić, Ministarstvo poduzetništva i obrta, u zamjeni člana Dražena Prosa, zamjenika ministra
- Danica Kramarić, Ministarstvo zdravlja
- Dražen Rastović, Ministarstvo unutarnjih poslova
- Sanja Mikulić, Ured za suzbijanje zlouporabe droga
- Josipa Lovorka Andreić, Ured za suzbijanje zlouporabe droga
- Jadranka Ivandić Zimić, Ured za suzbijanje zlouporabe droga

te predstavnici povjerenstava za suzbijanje zlouporabe droga Dubrovačko-neretvanske županije, Brodsko-posavske županije, Koprivničko-križevačke županije, Krapinsko-zagorske županije, Sisačko-moslavačke županije, Varaždinske županije, Karlovačke županije, Primorsko-goranske županije, Virovitičko-podravske županije, Vukovarsko-srijemske županije, Grada Zagreba, Bjelovarsko-bilogorske županije, Zagrebačke županije, Splitsko-dalmatinske županije, Zadarske županije, Istarske županije i Međimurske županije. Predstavnici Ličko - senjske, Šibensko-kninske, Požeško-slavonske i Osječko-baranjske županije ispričali su svoj nedolazak.

Za sjednicu je predložen sljedeći:

Dnevni red:

1. Trendovi zlouporabe droga na razini županija, problemi u provedbi županijskih akcijskih planova suzbijanja zlouporabe droga i plan aktivnosti na razini županija - rasprava
2. Unapređenje koordinacije i suradnje – prijedlozi za Protokol suradnje između županija i Ureda za suzbijanje zlouporabe droga

Potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske i predsjednica Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga, gđa. Milanka Opačić otvorila je tematsku sjednicu i predstavila dnevni red iste. Ravnatelj Ureda, g. Petković uvodno je predstavio razloge zbog kojih je organizirana tematska sjednica, kao i trendove zlouporabe droga na razini županija. Iako su županije osnovale županijska povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga, a značajan korak učinjen je i donošenjem županijskih akcijskih planova suzbijanja zlouporabe droga u svim županijama, neophodno je ojačati institucionalne mreže i programe za rješavanje problema ovisnosti na razini županija.

Ad. 1. Ravnatelj Ureda istaknuo je kako se iz analize Izvješća o provedbi Nacionalne strategije i Akcijskog plana suzbijanja zlouporabe droge može uočiti bolja primjena načela decentralizacije kao jednog od glavnih načela u Nacionalnoj strategiji suzbijanja zlouporabe droga za 2012.-2017. godinu, te se može reći da je došlo do znatno intenzivnijeg decentraliziranog pristupa rješavanja problema ovisnosti. No unatoč tome, na temelju višegodišnjeg praćenja provedbe mjera na lokalnoj razini, uočeni su određeni nedostaci i potrebe. Zavisno od financijskih i ljudskih resursa pojedinih županija, ali i od raširenosti problema zlouporabe droga u županijama, županije su stvorile institucionalne mreže i programe za rješavanje navedenog problema. Sustavnije organiziranje uočava se od trenutka kada su sve županije osnovale županijska povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga, a značajan korak učinjen je i donošenjem županijskih akcijskih planova suzbijanja zlouporabe droga u svim županijama. No implementacija istih ukazuje na određene probleme. Iako su županijska povjerenstva ustrojena kao glavna koordinativna tijela za provedbu mjera

suzbijanja zlouporabe droga na području županije, odluke o implementaciji mjera suzbijanja zlouporabe droga donose se u pravilu od strane pojedinih upravnih tijela županija bez dovoljnog utjecaja županijskih povjerenstava na provedbu mjera i donošenje odluka. Većini županija nedostaje stručni kadar odnosno specijalizirano osoblje koje bi se isključivo bavilo provedbom aktivnosti suzbijanja zlouporabe droga. Također, većina županija ne raspolaže dovoljnim financijskim sredstvima za implementaciju županijskih akcijskih planova što onemogućava uspostavu trajnog provođenja kvalitetnih programa. Stoga je potrebno operacionalizirati rad povjerenstva te osigurati kvalitetnu implementaciju županijskih akcijskih planova. U okviru rasprave predstavnici županija izvijestili su Povjerenstvo o stanju i problemima na koje nailaze u provedbi programa, te o planovima i aktivnostima za naredno razdoblje.

U Istarskoj županiji problem s drogama je već dugo prisutan te su bili prisiljeni dobro se organizirati i ojačati resurse koji će se time baviti. Smatraju da su uspjeli postići dobru suradnju među institucijama. Imaju najveći broj obuhvata ovisnika u tretmanu od svih županija. Vidljiv je trend smanjenja heroinske ovisnosti, ostale droge su još uvijek manje zastupljene. Sustav je stabilan, preventivne aktivnosti se kontinuirano provode, a i represivni sustav na razini županije dobro funkcionira. Zadarska županija istaknula je da su zadovoljni sa funkcioniranjem njihovog sustava, te da je koordinacija relevantnih struktura poboljšana. Osnovali su tim za zdravlje, time je ovisnost postala jedna od pet prioriteta te su stvari krenule u boljem smjeru. Povećan je broj članova povjerenstva pri čemu su članovi postali stručne osobe iz ustanova koje na bilo koji način zahvaćaju područje ovisnosti. Uspjeli su postići da grad i županija potpišu partnerski ugovor i krenuli su s programom „Trening životnih vještina“ (koji se provodi i u Rijeci), pri čemu je Zavod glavni koordinator i s kojim su veoma zadovoljni. U Krapinsko-zagorskoj županiji imaju malu stopu ovisnika, veći problem predstavlja alkohol, uspješno se provodi 5 preventivnih programa, među kojima i „Trening životnih vještina“ (ove godine pilot na tri škole). U Gradu Zagrebu problem predstavljaju nedostatak financijska sredstva. Postoji dobra suradnja sa institucijama, a provedbu programa proširuju i na druge oblike ovisnosti (alkohol, Internet, klađenje, kockanje). Istaknuto je kako zabrinjava pojava smart shopova koji prodaju između ostalog i stvari koje se klasificiraju kao „nove droge“, zbog čega apeliraju da se ovoj temi posvetiti više pozornosti, a kako bi se smanjila njihova dostupnost. Najavljeno je kako će ove godine Grad Zagreb ponovno provesti istraživanje otpadnih voda s ciljem praćenja trendova konzumacije na području grada. Virovitička županija naglasila je kako je na njihovom području evidentiran mali broj korisnika o drogama, te da puno veći problem predstavlja alkohol i opijanje među mladima zbog čega su se okrenuli provedbi programa usmjerenih na prevenciju alkohola ali i drugih ovisničkih ponašanja. Smatraju da su regionalni sastanci među županijama efikasan oblik za razmjenu iskustva i dobre prakse. U Bjelovarsko – bilogorskoj županiji nema ovisnika o opijatima, već prevladavaju konzumenti marihuane, a izražen je problem alkoholizma. Postoji dobra suradnja sa lokalnim institucijama, povjerenstvo dobro funkcionira, a naglasak je na provedbi preventivnih programa životnih vještina. U Vukovarsko-srijemskoj županiji ove godine potpisali su s jedinicama lokalne samouprave sporazum o sufinanciranju borbe protiv ovisnosti tako da će sve općine i gradovi s područja županije participirati u financiranju. Kontinuirano se provode preventivni programi i medijske kampanje. U Koprivničko - križevačkoj županiji stabilan je trend problematike ovisnosti o drogama, ali veliki problem predstavlja alkohol i sintetičke droge. Postoji veliki broj udruga koje provode

preventivne programe i rade s mladima. Multidisciplinarni pristup problematici ovisnosti zastupljen je u programima koje se provode u Karlovačkoj županiji. Postoji veliki broj preventivnih programa. Većina ovisnika se liječi u Zagrebu, a zamiyećen je trend konzumacije lijekova među mladima, kao i korištenje flastera za terminalnu fazu karcinoma koji se ilegalno preprodaju. U Međimurskoj županiji primjetan je trend pada broja opijatskih ovisnika, porast korištenja novih droga (spice), marihuane i alkohola. U Zagrebačkoj županiji nemaju financijskih poteškoća, ali problem predstavlja što je županija teritorijalno razvedena te isto otežava koordinaciju. Također, zabrinjavajući je problem smart shopova koji postoje na području županije i korištenje sintetskih kanabinoida. U Sisačko – moslavačkoj županiji uspjeli su povezati službe te utvrditi tko što radi u pojedinom slučaju i kome se osoba može obratiti u određenoj situaciji. Provedena je edukacija te su napravili protokol o djelovanju službi. Preventivni programi već godinama postoje po školama i oni funkcioniraju (ugrađeni su u godišnje planove). Pad heroinske ovisnosti primjetan je i u Splitsko – dalmatinskoj županiji, ali problem predstavljaju smart shopovi i nove droge, te smatraju da bi trebalo ojačati represivne aktivnosti na tom području. Također i kod njih je prisutan problem alkohola i opijanja među mladima. Varaždinska županija također bilježi stabilan trend heroinske ovisnosti. Veći problem je alkohola, mali postotak onih koji se liječe od alkohola (mladih) u odnosu na broj onih koji se opijaju. Mišljenja su da je potrebna promjena u komuniciranju s javnosti po pitanju problematike ovisnosti koje ne bi smjelo poticati znatiželju za konzumacijom sredstava. Pokrenuli su inicijativu za provedbu istraživanja otpadnih voda u gradu Varaždinu. U Dubrovačko – neretvanskoj županiji trendovi su isti kao i na nacionalnoj razini, sve veći problem predstavljaju igre na sreću i klađenje među mladima. U Primorsko – goranskoj županiji trend je stabilan, postoji pad opijatskih ovisnika, ali veća zlorporaba metadona i supstitucije terapije te je zamjetan određeni broj osoba u tretmanu kojima je to prva droga. PU Primorsko-goranska efikasno je reagirala na smart shopove koji su radili na području županije te su isti zatvoreni. Budući da je tijekom 2013. bio mali broj mjera liječenja izrečenih od strane prekršajnih sudova, održan je sastanak s predstavnicima sudova s ciljem intenzivnije primjene mjera obveznog liječenja po Zakonu o suzbijanju zlorporabe droga.

Nakon provedene rasprave donese je zaključak da se u cilju provođenja kvalitetne i učinkovite politike suzbijanja zlorporabe droga na lokalnoj razini osigura institucionalna i financijska podrška za provedbu županijskih Akcijskih planova putem davanje većih ovlasti i odgovornosti županijskim povjerenstvima za suzbijanje zlorporabe droga i obveznog osiguranja sredstva u županjskom proračunu koja su namijenjena za provedbu programa na području ovisnosti. Na prijedlog potpredsjednice Vlade RH i predsjednice Povjerenstva, s ciljem rješavanja problematike novih droga i smart shopova te dogovora oko postupanja nadležnih tijela, Ured za suzbijanje zlorporabe droga zadužen je da u rujnu organizira sastanak s predstavnicima Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva zdravlja, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Ministarstva gospodarstva i Ministarstva financija.

Ad. 2. S ciljem poboljšanje suradnje i koordinacije u provedbi i praćenju mjera i aktivnosti iz županijskog Akcijskog plana suzbijanja zlorporabe droga, unaprjeđenje koordinacije i suradnje županijskih povjerenstava s Povjerenstvom za suzbijanje zlorporabe droga Vlade Republike Hrvatske i Uredom kao koordinatorima za suzbijanje zlorporabe droga na nacionalnoj razini, u svim županijama potrebno je ojačati institucionalne kapacitete i osigurati poželjne oblika suradnje i koordinacije.

Sukladno zaključcima donesenim na regionalnim sastancima koje je Ured održao tijekom veljače i ožujka sa županijama, navedeno bi se definiralo u okviru posebnog protokola suradnje između županija i Ureda. Cilj protokola bio bi pružiti podršku postojećem institucionalnom okviru suzbijanja zlouporabe droga, razvoju strateškog planiranja mjera i aktivnosti te razmjeni iskustva i najbolje prakse u organiziranju uspješne koordinacije u provedbi politike suzbijanja zlouporabe droga na lokalnoj razini, a kao područja na koja bi se trebao staviti poseban naglasak su koordinacija u provedbi programa tretmana i prevencije ovisnosti. Ravnatelj Ureda predstavio je temeljne odrednice koje bi protokol uključivao; definiranje modela suradnje, provedbu redovite procjene politike i evaluacija na razini županija, uspostavu koordinacijske mreže, uspostavu obveze i odgovornosti za provedbu županijskih akcijskih planova, održavanje redovitih sjednica županijskih povjerenstava, održavanje godišnjih sastanka između Povjerenstva VRH, Ureda i županija, definiranje ovlasti i obveza županijskih povjerenstava te održanje ciljanih edukacija. U okviru rasprave, predstavnici županija podržali su donošenje navedenog Protokola te je predloženo da se s ciljem razrade nacrtu Protokola održe radni sastanci sa županijama.

Nakon provedene rasprave, donese je zaključak da se s ciljem redovite evaluacije mjera politike droga u županijama, najmanje jednom godišnje održavaju tematski sastanci Povjerenstva za suzbijanje zlouporabe droga Vlade RH, Ureda i županijskih povjerenstava. Također, donesen je zaključak kojim se Ured zadužuju da koordinira izradu i usuglašavanje prijedloga Protokola suradnje sa županijama te da isti, uz prethodno mišljenje Povjerenstva VRH, i formalizira.

Zapisnik izradila;
Sanja Mikulić, zamjenica ravnatelja

**Tajnik Povjerenstva za suzbijanje
zlouporabe droga i ravnatelj
Ureda za suzbijanje zlouporabe droga**

Željko Petković

**Potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske,
ministrica socijalne politike i mladih i
predsjednica Povjerenstva za suzbijanje
zlouporabe droga**

Milanka Opačić